

62. CIOR SUVEKONGRESS BULGAARIAS

Profiarmeele üleminek enamuses Nato-riikides „kuivatab kokku“ reservi ja tema missiooni.

Nato rahvusvahelise reservohvitseride kogu (CIOR) 2009. aasta Suvekongress toimus 4.-8. augustini Bulgaaria pealinnas Sofias. Osales 27 Nato liikmes- või assotsieerunud maa delegatsiooni. Eesti (EROK) huve kaitses tööstungitel allakirjutanu. CIOR sõjalises mitmehõistluses oli Eesti meeskond koosseisus Raul Hindov, Raido Ruul ja Rain Eensaar.

Strateegiliste otsuste langetamisega tegelevas Nõukogus (Council) võeti uuteks CIOR täieõiguslikeks liikmeteks vastu Albaania ja Horvaatia ning kinnitati Tsehhi uue delegatsiooni mandaat. Hääletuse teel valiti 2012-2014 aastate CIOR presidentuuri juhtriigiks Prantsusmaa. Seoses Rumeenia reservohvitseride kogu presidendi ambitsioonikate avaldustega, võeti vastu täpsustav reglement (SOP) presidentuuri juhtriigi vallimise protseduuri kohta. See andis diplomaatilise lahenduse mitu nädalat kestnud konfliktsele vastasseisule Prantsusmaa ja Rumeenia delegatsioonide seisukohtade vahel.

Sisuline süvaarutelu CIOR so Nato liikmesriikide reservi identiteedi ja missiooni küsimuses, täitis aga kõik ülejäänud päevad. Ka CIMIC Seminaripäev oli ainult sellele pühendatud. Ka varasematel aastatel on CIORis tehtud dramaatilisi muutusi, et paremini sobituda ümbritseva julgeolekukeskonna kiirete muutustega.

Seekord seisab CIOR oma olemasolu ja missiooniga üsna eksistentsiaalse väljakutse ees. Enamuses Nato maades reorganiseeritakse ajateenijatest koosnev armee ümber professionaalsete võitlejate armeeks.

Oma territooriumi kaitse on „unustatud“, sest väidetavalt ei eksisteeri enamuses Lääne ja PõjaEuroopa riikides enam konventsionaalseid julgeolekuriske ja kogu tähelepanu ja tegevus on rahvuslikud kaitseministeeriumid suunanud vaid - ekspeditsiooniliste võimekuste väljaarendamisele s. O kodust kaugetes maades asetleidvate kriiside lahendamisele sõjaliste vahenditega.

Koduse territooriumi kaitse on enamus Nato-riike sõnastanud mitteoluliseks, sest globaalne ohuhinnang Euroopale ei ennusta rünnet. Seega piirduakse vaid terrorismivastase võimekuse loomisega.

Niisiis ajateenistuse kadumisega kuivab kokku ka see „toitev kaev“, mis andis uute võitlejate värbamise teel pidevat täiendust regulaararmee elavjõule ning aitas ühtlasi moodustada ka tema reservi(armee). Täna on enamus Nato riikide regulaarvägesid silmitsi probleemiga, kust värvata uusi võitlejaid, et jätkuvalt kindlustada kaitsejõudude võitlusvõimet. Arvuti-põlvkonna noored mehed (nii Lääne Euroopas kui Skandinaavias) on vähesest kehalisest aktiivsusest füüsiliselt mandumas ning muutunud elukäsitluse ja tõusnud elatustaseme tõttu puudub neil sageli arusaam ja motiiv riigi kaitsetahet toetada.

Doominoefektina“ kuivavad“ ka senised reservüksused oma arvukuses kiiresti kokku. Seetõttu on kaitsejõududel pea kõigis Nato liikmesmaades (erandi ehk moodustavad „piiririigid“ Soome ja Eesti, kes tunnistavad teatud ohtude esinemist idas) järgmiseks probleemiks - kust leida regulaarüksustesse võitlejaid-reserviste, kellel olemas selline tsiviilametioskuste pagas, mida kaitsejõud ise oma koolitustel ei jaga, aga samas oma sõjaliste (ekspeditsiooniliste) ülesannete täitmiseks hädasti vajavad (IT-asjatundjad, meditsiinipersonal, tõlgid, psühholoogid, teatud insenerialade esindajad jne).

Nende väljakutsetega toimetulemiseks loodi Nõukogus 6 töögruppi, kes peavad leidma lahendusi uuele olukorrale, kus iga maa CIOR delegatsioon peaks seeläbi suutma nõustada paremini oma kaitseministeeriumi küsimustes - miks neil on vaja reserve ja kuidas neid kõige paremini välismissioonidel kasutada.

Kolmnurka, mille moodustavad NATO Sõjaline Komitee (MC) – Rahvuslik Kaitseministeerium (KMin) – reserve kureeriv Kmin osakond/CIOR ja nende omavahelist eesmärgipärast suhestumist soovib CIOR lähiajal üsna kriitiliselt üle vaadata.

Nõukogu poolt moodustatud 6-st töögrupist ühte (briti juhtimisega) valiti eeesinemise alusel ka Eesti esindaja. Selle tööühma esimesed kokkusaamised näitasid, et „vanadest klassikalistest CIOR-i väärtustest“ peale sõkalde sõelumist jäävad vaid vähesed seni hinnatuks peetud „produktid“ sõelale. Enamus tuleb allavoolu lasta, kui ajale jalgujäänud ...

Tiit Meren

Kapt (R)

EROK Välistoimkonnaesimees